

Рекомендації класному керівнику щодо роботи з учнями 5-х класів

Особливості віку п'ятикласників:

- 1) період 10-12 років – час переходу від мислення, заснованого на оперуванні конкретними уявленнями, до мислення теоретичного, від безпосередньої пам'яті до логічної;
- 2) в інтелектуальній діяльності школярів у період отрочтва підсилюються індивідуальні особливості розвитку, що пов'язані з розвитком самостійного мислення, інтелектуальної активності, творчого підходу до вирішення задач;
- 3) центральне особистісне новоутворення цього періоду – становлення нового рівня самосвідомості, Я-концепції, що виявляється в прагненні зрозуміти себе, свої можливості й особливості, свою подібність з іншими людьми і свою відмінність – унікальність й неповторність;
- 4) радикальні зрушення в соціальному розвитку відбуваються саме в 10 років, коли з'являється потреба у визначенні свого місця в соціумі, отримання суспільного визначення.

Основні задачі розвитку учнів у п'ятому класі:

- оволодіння базовими шкільними навичками й уміннями;
- формування загально навчальних умінь та навичок, уміння вчитися;
- розвиток навчальної мотивації, формування інтересів;
- розвиток навичок співробітництва з однолітками, вміння змагатися з іншими, правильно і різнобічно порівнювати свої результати з успіхами інших;
- формування вміння домагатися успіху і правильно ставитися до власних успіхів і невдач, розвиток упевненості в собі;
- формування уявлення про себе як про успішну людину з великими можливостями розвитку.

У середній школі докорінно змінюються умови навчання. Більшість дітей переживає цей перехід як важливий крок у їхньому житті. Для багатьох дітей цей перехід є показником дорослішання. Крім того, певна частина дітей сприймає такий перехід як шанс заново почати шкільне життя, налагодити несформовані стосунки з педагогами або виправити ті стосунки,

які їх не влаштовують. Діти очікують змін, сподіваються, що їм у школі стане цікавіше.

Вчителям слід не забувати про різницю між п'ятикласниками та іншими учнями середньої школи. Великі вимоги до них найчастіше виявляються їм не під силу та ускладнюють адаптацію до середньої школи.

У цей час у школярів дуже сильно виражене емоційне ставлення до навчального предмету (свою здібність до предмету дитина оцінює не з позицій своєї реальної успішності, а – з суб'єктивного ставлення до нього). Тому важливим є те, щоб заняття викликали в учня позитивні переживання. При цьому необхідно орієнтувати дітей на вироблення об'єктивних критеріїв успішності і неуспішності, прагнення перевірити свої можливості і знаходити (за допомогою дорослих) шляхи подальшого їх розвитку і удосконалення.

Учні п'ятих класів особливо чутливі до демократичного (на відміну від ліберального чи авторитарного) стилю керівництва з боку дорослого: коли він виявляє ініціативу, задає деякі рамки їхньої діяльності, але при цьому дозволяє учням самим приймати рішення, не встановлює покрокового контролю.

Слід враховувати, що у п'ятикласників є сильною потреба у спілкуванні з однолітками, тому вони охоче відкликаються на групові форми роботи з активними та інтерактивними методами навчання, де є можливість суперничати, вигравати.